

Broj: 07-36-4-895-1/25
Sarajevo, 25. 2. 2025. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA FEDERACIJE
TAJNIŠTVO VLADE**

N/r: mr.sc. Edita Kalajdžić, tajnica Vlade
Hamdije Čemerlića
71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Primijeno: 28-02-2025			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	-02-	82	/25

Predmet: Odgovor na dopis, dostavlja se
Veza Vaš akt broj: 03-04-256-4/2025 od 12. 2. 2025. godine

Poštovana gospođo Kalajdžić,

Federalnom ministarstvu kulture i športa dostavili ste zastupničko pitanje koje je na 17. redovitoj sjednici Zastupničkog doma parlamenta Federacije BiH, održanoj 4. 2. 2025. godine postavio Damir Nikšić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH u.

Odgovor na pitanja zastupnika Nikšića slijede u nastavku teksta:

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika donijelo je Odluku o proglašenju **Historijskog urbanog krajolika Sarajeva** nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 1/21 i 10/21) čime je 150 ha horizontalne projekcije gradskog područja Sarajevo i Kantona Sarajevo prešlo u nadležnost Federalne razine vlasti.

Predlagač Odluke najvjerojatnije je imao u vidu samo zaštitu zatečenog stanja graditeljske baštine bez vizije razvojnih projekata, sudjelovanja građana, ekonomskog razvoja, prometa, energetike, komunalnog razvoja i sl. Prema trenutno važećoj zakonskoj regulativi izrada planske dokumentacije u nadležnost je Federalnog ministarstva prostornog uređenja. Infrastrukturni i komunalni projekti u nadležnosti su županijskih i općinskih službi. Postavljaju se pitanja do koje mjere i u kom obliku je o(ne)mogućeno djelovanje u prostoru, posebno žurne i neophodne intervencije i po kojem postupku.

Nadležnost Vlade Federacije Bosne i Hercegovine je i u osiguravanju pravnih, znanstvenih, tehničkih, administrativnih i finansijskih mjera za zaštitu nacionalnog spomenika. Nije realno očekivati osiguranje potrebnih proračunskih sredstava za realizaciju ovih obveza.

Bozsa i Hercegovina
 Federacija Bosna i Hercegovina
PARLAMENT FEDERACIJE
 SARAJEVO

Prilici:			
Op. broj	Priloga	Priloga	Vrijednost
120	-	10	25

Federacija Bosna i Hercegovina, u skladu sa odredbama Ustava Federacije Bosna i Hercegovina, a posebno čl. 57. Ustava, donosi sledeću:

Priloga 10. Ustavu Federacije Bosna i Hercegovina, u skladu sa odredbama Ustava Federacije Bosna i Hercegovina, a posebno čl. 57. Ustava, donosi sledeću:

Priloga 11. Ustavu Federacije Bosna i Hercegovina, u skladu sa odredbama Ustava Federacije Bosna i Hercegovina, a posebno čl. 57. Ustava, donosi sledeću:

Priloga 12. Ustavu Federacije Bosna i Hercegovina, u skladu sa odredbama Ustava Federacije Bosna i Hercegovina, a posebno čl. 57. Ustava, donosi sledeću:

Zavod za zaštitu spomenika upoznat je sa stanjem spomenutih objekta u Sarajevu, ali kako Vam je već od ranije poznato, za osiguravanje sredstava za zaštitu graditeljskog naslijeđa trenutno nema sustavnog rješenja.

Na razini Federacije BiH, svake godine odvajaju se određena sredstva za zaštitu i prezentaciju nacionalnih spomenika koja se implementiraju putem **Transfera za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa** koje provodi Federalno ministarstvo kulture i sporta. Međutim, ta sredstva su ograničena i ne mogu pokriti troškove koji su potrebni za konzervatorsko-restauratorske zahvate u obimu koji ovakvi objekti zahtijevaju. Uz druge oblike sufinansiranja, moguće je zaokružiti financijsku konstrukciju, posebno uz potporu drugih federalnih ministarstava koji imaju slične programe financiranja gdje se može osigurati sufinansiranje projekata.

Pored toga, potrebno je da i niže razine Uprave (županijske i općinske) također odvoje sredstva za obnovu graditeljskog naslijeđa. Također je moguće iznaći i druge oblike sufinansiranja preko fondova domaćih i međunarodnih vladinih i nevladinih organizacija.

S obzirom da se sredstva odobrena putem Transfera za naslijeđe dodjeljuju aplikantima (investitor, vlasnik, korisnik, odnosno županija, općina, zajednica, udruženje, pravna ili fizička osoba isl.), Zavod za zaštitu spomenika ne upravlja sredstvima i samim tim nije u mogućnosti planirati ili odlučiti koje bi intervencije trebalo prioritarno izvoditi.

Odluke o proglašenju nacionalnim spomenicima Bosne i Hercegovine u svom sadržaju definiraju obveze federalnih organa uprave kao i zahtijevani minimum mjera zaštite za svaki pojedinačni zaštićeni objekt ili područje.

Tako se u Odluci za **Historijski urbani krajolik Sarajevo** u članku 3, između ostalog, kaže da su u svrhu zaštite krajolika kroz zaštitu kulturno-povijesnog i prirodnog naslijeđa uz kontinuiranu valorizaciju i stavljanje u funkciju razvoja i prezentacije, stvarno nadležni organi uprave dužni osigurati mjere koje imaju za cilj zaštitu autentičnosti, integriteta i funkcionalnog kontinuiteta povijesnog urbanog krajolika Sarajevo.

Također u dijelu koji se dotiče zastupničkog pitanja za **ulicu Hiseta** između ostalog kaže:

- potrebno je izraditi detaljan projekt konzervatorsko-restauratorskih radova i iluminacije fasada u ulicama **Hiseta**, Vladimira Perića Valtera i Kralja Tvrtka u cilju očuvanja i prezentacije arhitektonskog oblikovanja objekata historicizma i secesije u tim ulicama;
- Preporučuje se zabraniti parkiranje na uglu ulica **Hiseta**, Hamze Hume i Vladimira Perića Valtera, te prostor urediti kao mali gradski trg sa zelenilom i neprekinutim pješačkim hodnim linijama;

Izmjenom Odluke o proglašenju **Graditeljske cjeline – Stambeni kompleks na Džidžikovcu u Sarajevu** nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine, članak 2 u kom se kaže „Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) dužna je osigurati pravne, znanstvene, tehničke, administrativne i financijske mjere za zaštitu, konzervaciju, restauraciju i prezentaciju nacionalnog spomenika“, člankom 3. kaže se:

- (2) U stavku 2. **brišu se** riječi: **“i osigurati financijska sredstva“**.

Istom Odlukom članak 4 između ostalog kaže:

- Upravitelj, vlasnici i drugi korisnici nacionalnog spomenika **dužni su** skrbiti se o spomeniku pozornošću dobrog domaćina;

Trenutni vlasnik objekta koji je proglašen nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine pod nazivom „**Historijska građevina – Zgrada kina Apollo u Sarajevu**“ je nedavno pokrenuo konsultacije sa Zavodom za zaštitu spomenika s ciljem izrade projektne dokumentacije njegovog prilagođavanja suvremenim potrebama a sukladno mjerama zaštite propisane spomenutom Odlukom.

Zavod za zaštitu spomenika će kao i do sada pružati svu potrebnu stručnu pomoć kroz konsultacije, preporuke i smjernice projektantima prilikom izrade projektne dokumentacije i kroz stručni konzervatorski nadzor pratiti realizacije konzervatorsko-restauratorskih zahvata.

S poštovanjem,

Co: Federacija Bosne i Hercegovine
Parlament Federacije
Zastupnički dom
N/r: Dragan Mioković, predsjedatelj
Hamdije Kreševljakovića 3
71000 Sarajevo